

„BLOGI ORAI“ („Bad Weather“) - naivu tikėtis, kad menas ugdo

Festivalio turinį puikiai atspindi festivalio apibūdinimas, pateiktas NOA (Naujosios operos akcijos) oficialioje internetinėje svetainėje - „NOA - Netelpantis į jokių rėmus ir nenorintis savęs apriboti jokiais temų, terminų ar formatų nuorodomis ...“. Taigi patekęs į šį neapbrėptą festivalį neišsigąsk, jei užsimirši, kad tai yra operos žanrą propaguojantis renginys ir imsi manyti, kad patekai beribį performansą.

„Blogi orai“ – puikus savęs, kaip pačios unikaliausios asmenybės ir įvairių rakandų pa(si)rodymas. Svarbiausia, kuo abstrakčiau apibūdinti tą nenusakomąjį įvykią, tuomet jis įgaus dar didesnę prasmę ir vertę. Organizatorių pateikta informacija - „„Blogi orai“ – tai performatyvus garso meno įvykis“ lyg įveda būsimą to vyksmo žiūrovą į tą beribę erdvę, kurioje „Blogi orai“ tyvuliuoja.

Gilinantį į šį pasirodymą reiktų paminėti, kad žodynuose performanso apibrėžime nėra minimas žodis „kūrinys“, o pasirenkamas žodis „įvykdymas“ arba „pasirodymas“. Taip pat teigiama, kad šio reiškimo tikslas nėra kažkoks rezultatas, bet kur kas svarbiau pats procesas.

Šio projekto pagrindines sudedamąsias dalis galime lengvai iššifruoti iš žanro apibrėžties - barokinio teatro triukšmų mašinų performansas. Taigi tai yra idėjos autoriaus lietuvių kompozitoriaus ir garso menininko Arturo Bumšteino atkurto vėjo, lietaus, jūros ir griaustinio garsus imituojančios mašinos, kurios buvo dažnos barokinio teatro kulisuose.

Kitas svarbus šio įvykio ingredientas yra beveik viso performanso metu vieno iš atlikėjų beriamas tekstas, kurį, kaip aiškina šio pasirodymo aprašyme sukūrė performansų meno kūrėjas Ivanas Chengas specialiai „Blogiems orams“, taip pat teigiama, kad tekstas, atspindi kūrybiniam procesui įtaką dariusias temas, kurių gausa galėjo džiaugtis kiekvienas išdrįsęs apsilankyti šioje triukšmo terapijoje.

Tarp daugybės maisto produktų pavadinimų bei šiaip teksto autoriaus kliedesių galima buvo išgirsti ne tik padrikus žodžius ar jų junginius, tačiau net kelias prasmę turinčias mintis. Monotoniškas teksto intonavimas bei pasirinkta ritmika su fone užžančiomis vėjo, lietaus, griaustinio, žaibo kirčių imitacijomis žiūrovą priverčia atsiriboti nuo skambančių žodžių reikšmių, teksto prasmės, neretai nunešdamas klausytoją į transą. 50 minučių scenoje mažai kintantis vaizdas skatina užsimerkti ir klausytis kylančios audros.

Performansą surengė tarptautinė menininkų komanda: Ivanas Chengas (libretas, performansas, kostiumai), Aaronas Kahnas, Gailė Gričiūtė, Greta Grinevičiūtė (triukšmo mašinų ansamblis), Antanas Dombrovsky (gyvas garso apdirbimas), Ignas Juzokas (garso dizainas), Julius Kuršys (šviesų dizainas), Ernestas Volodzka (triukšmo mašinų konstrukcija), Rūta Junevičiūtė (žvilgsnis iš šono).

„Blogi orai“ pirmą kartą pasaulį išvydo tarptautiniame festivalyje „Unsound“ 2017 metais spalio mėnesį Krokuvoje, o Lietuvoje premjera įvyko 2018 m. balandio 21-ąją, 7-ajame NOA (Naujosios operos akcijos) festivalyje. Šiam projektui įgyvendinti Lietuvos kultūros taryba atsekėjo 15 600 eur.